

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1953 m. lapkričio mėn. 19 d., ketvirtadienis | Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų | Nr. 93 (320)

Traktorių ir žemės ūkio mašinų remontas

TSRS Ministrų Tarybos ir TSKP CK nutarimas „Dėl priemonių mašinų-traktorių stočių darbui toliau pagerinti“ įpareigoja MTS visokeriopai kelti visų žemės ūkio kultūrų derlingumą, visuomeninės gyvulininkystės išvystymą bei jos produktyvumo kėlimą, didinant laukininkystės ir gyvulininkystės bendrą ir prekinę produkciją aptarnaujamuose kolūkiuose. MTS turi užbaigti darbų mechanizavimą laukininkystėje, plačiai išplėsti daug darbo reikalaujančių procesų mechanizavimą gyvulininkystėje, bulvių ir daržovių gamyboje, įdiegti į gamybą mokslo ir priešakinio patyrimo pasiekimus, aprūpinti tolesnį organizacinį-ūkinį kolūkių stiprinimą ir kolūkiečių materialinės gerovės pakėlimą.

Sėkmingas šių uždavinių įvykdymas visų pirma priklauso nuo traktorių parko darbo pagerinimo, nuo to, kaip rudens-žiemos laikotarpiu bus atremontuoti traktoriai ir žemės ūkio mašinos, kaip bus pasiruošta ateinančių metų laukų darbams.

Rajono kolūkių laukuose užbaigti rudens darbai. Į MTS sugrįžta gausi technika. Rokiškio ir Panemunėlio mašinų-traktorių stotyse prasidėjo naujas svarbus bei atsakingas darbų laikotarpis — traktorių ir žemės ūkio mašinų remontas. Mechanizatorių pasitarimuose apsvarstytas traktorių darbas per praėjusį sezoną, sudaryti remonto darbų grafikai. Remontas atliejose MTS bus vykdomas pažangiu brigadininiu-mazginiu metodu. Jau sukomplektuoti mazgai, sudaryti grafikai darbams organizuoti.

Tačiau traktorių ir žemės ūkio mašinų remontas kol kas organizuojamas silpnai. Ne paslaptis, kad praėjusiais metais Rokiškio MTS daug ma-

šinų išėjo iš dirbtuvių blo-gai atremontuotos, darbo metu dažnai gesdavo. To išdavoje Gaidžio vadovaujama traktorinė brigada metinį planą įvykdė vos 51 procentu, Malciaus brigada — 89 procentais,

Praėjusių metų klaidų negalima kartoti. Nuo pirmųjų remonto dienų būtina užtikrinti remonto darbų vykdymą aukšta kokybe.

Labai svarbu, kad remonto eigoje būtų griežtai prisi-laikoma mazginio metodo reikalavimų. Tai įgalins lygiagrečiai ir sparčiai vykdyti visos eilės mašinų remontą, padidins kiekvieno remontininko atsakomybę už atliktą darbą.

Labai svarbu, kad MTS partinės ir komjaunimo organizacijos padėtų mechanizatoriams plačiai įsijungti į socialistinį lenktyniavimą už savalaikį ir kokybišką remonto darbų atlikimą. Reikia užtikrinti reguliarių sieninių laikraščių ir kovos lapelių leidimą, kuriuose būtina sistemingai apibendrinti socialistinio lenktyniavimo rezultatus. Politinių skyrių darbuotojų pareiga nuolat ugdyti mechanizatorių tarpe komunistinę pažiūrą į darbą, jiems patikėtą techniką.

TSKP CK rugsėjo Plenumas ypatingai pabrėžė kvalifikuotų traktorininkų, traktorinių brigadų brigadininkų, kombainininkų parengimo reikšmę. Dabar, prasidėjus traktorių ir žemės ūkio mašinų remontui, yra patogiausios sąlygos organizuoti mechanizatorių apmokymą, siekiant, kad jie įsisavintų po kelias gretutines specialybes.

Traktorių ir žemės ūkio mašinų remontas — neatidėliotinos reikšmės reikalas. Laiku ir kokybiškai jis atlikti — dabar yra svarbiausias MTS darbuotojų uždavinys.

Metinį planą — iki Stalino Konstitucijos dienos

JONAVA, lapkričio 14 d. (ELTA). Jonavos baldų fabrikas pirma laiko įvykdė 11 mėnesių programą. Įmonės kolektyvas įsipareigojo metinį baldų gamybos planą įvykdyti iki gruodžio 5-osios — Stalino Konstitucijos dienos ir iki metų pabaigos duoti viršplaninės produkcijos už pusantro milijono rublių.

Gruodžio mėnesio programos sąskaiton Maskvos Valsitybiniam universitetui jau išsiųsta 16 vagonų aukštos kokybės baldų.

Socialistiniame lenktyniavime už garbingą Stalino Konstitucijos dienos sutikimą pirmąją surinkimo cecho kolektyvas. Šio cecho stachanovininkai drg. drg. Lukaševičius, Januškevičius ir Šinkevičius išdirbio normas kasdien viršija 1,5—2 kartus.

Statyba kolūkiuose

VIEVIS, lapkričio 14 d. (ELTA). Artėjant žiemai daugelyje rajono kolūkių baigiama gyvulininkystės patalpų statyba. Vakar Kalinino vardo kolūkio statybininkų brigada atidavė eksploatacijai pagal tipinius projektus pastatytą 150 vietų kiaulidę ir paukštidę. Čia taip pat baigiama statyti pašarų virtuvė, atremontuotos visos senos gyvulininkystės patalpos. Pradėtas fermų mechanizavimas.

Šiais metais vieningai padirbėjo Molotovo vardo žemės ūkio artelės statybininkų brigada. Ji baigė statyti dvi tipines kiaulides, grūdų sandėlius ir stambiųjų pašarų sandėlius.

Daug naujų ūkinių patalpų šiais metais pastatyta Lenino vardo, „Stalino keliu“, Vorosilovo vardo, M. Melnikaitės vardo, S. Nėries vardo, „Pergalės“ kolūkiuose. Šiais metais atiduota eksploatacijai daugiau kaip 30 ir statoma 25 pastatai.

Rajono centre Sedoje atidaryta vaikų biblioteka. Biblioteka naudojasi 110 jaunųjų skaitytojų. Nuotraukoje: bibliotekos vedėja Gelžinienė išduoda knygas jaunesiems skaitytojams. Rupšlaukio nuotrauka (ELTA).

Vienos įmonės racionalizatoriai

KAUNAS, lapkričio 14 d. (ELTA). „Drobės“ vilnionių audinių fabrike įvyko išradimų ir racionalizacijos tarybos posėdis. Tai jau penkiasdešimtas tarybos posėdis per trejus jos egzistavimo metus. Per tą laiką taryba apsvarstė apie 150 novatorių pasiūlymų, kurių dauguma įdiegta į gamybą. Per metus jie duoda įmonei apie pusantro milijono rublių ekonomijos.

Vertingą pasiūlymą pateikė šaltkalvis Jurgis Rutkauskas. Jis sukonstravo šėivoms perspūliuoti mašinėlę. Tai davė apie 56 tūkstančius rublių metinės ekonomijos. Daugiau kaip 100 tūkstančių rub-

lių įgalino sutaupyti per metus patogios aukšto našumo popieriaus patronus gaminančios mašinos panaudojimas. Ją sukonstravo mechaninių dirbtuvių vedėjas Jonas Jonelis.

Išradimų ir racionalizacijos taryba plačiai propaguoja darbininkų kolektyvo tarpe naująją techninę literatūrą, paruošė darbų planą. Inžinieriai padeda darbininkams paruošti jų naujų išradimų ir prietaisų brėžinius.

Prieš trejus metus fabrike buvo tik šeši racionalizatoriai ir išradėjai, o dabar jų yra daugiau kaip 50.

Mašinų gamintojų darbo laimėjimai

NAUJOJI VILNIA, lapkričio 14 d. (ELTA). Nepraėina nei viena diena, nei viena pamaina, kad dažymo aparatų gamyklos cechuose kas nors iš darbininkų nepasiektų įžymių darbo laimėjimų. Lapkričio 12 d. tekintojas drg. Pilipavičius gamino dažosvaidžių veržles. Taupydamas kiekvieną minutę ir pilnutiniu pajėgumu išnau-

domamas stakles, baigiantis pamainai jis atidavė 1070 detalių, įvykdęs užduotį 250 procentų. Liejimo ceche pasiūlymą formuotojas drg. Jarmolovičius. Per pamainą jis pagamino 615 dažosvaidžių vožtuvų bakų kranų ir 710 dažosvaidžių galvučių. Tai sudaro 4 normas.

Dabar įmonėje kiekvienas 3 darbininkas yra spartuolis.

Spartinkime kūlimą ir sėklų fondų sudarymą!

Pas kolūkio MTS mechanizatorius

Žymių gamybinių laimėjimų vykdant kūlimo darbus rajono kolūkiuose pasiekė Rokiškio MTS mechanizatoriai.

Dirbdamas su kuliama MK—1100, mašinistas drg. Sakalauskas, dirbantis „Aušros“ kolūkyje, prikūlė daugiau kaip 226 tonas grūdų.

Jis kasdien prikulia po 7—9 tonas.

Sparčiai vykdo kūlimo darbus Salomėjos Nėries vardo kolūkyje mechanizatoriai drg. Kurklietis ir Jasinevičius, kurie, neprileisdami kuliamosios prastovėjimo, kasdien prikulia po 7 tonas grūdų.

V. Žukauskas

BAIGIA KŪLIMĄ

Karloio Požėlos vardo kolūkio valstiečiai, pilnai atsiskaitę su valstybe grūdų paruošomis, aktyviai kovoja už sėkmingą ūkinių metų užbaigimą. Pastaruoju metu čia sparčiai vykdomas kūlimas. Neblogų rezultatų pasiekė III-osios laukininkystės brigados kolūkiečiai Jakuntavičius, Tauterys, Teriulis ir kolūkio mašinistas drg. Zdanevičius,

kurie kasdien prikulia nemažiau kaip po 4 tonas grūdų.

Rimtą paramą vykdant kūlimą kolūkiečiams suteikia Rokiškio MTS. MTS kuliamosios mašinistas drg. Daukša, užtikrinęs normalų ir beprastovėjimų kuliamosios mašinos darbą, kasdien prikulia daugiau kaip po 5 tonas grūdų.

J. Valaitis

PRANEŠIMAS

apie grūdinių kultūrų kūlimo eiga Rokiškio rajono kolūkiuose 1953 m. lapkričio 15 d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Iškūlia grūd. kuit. proc.
Rokiškio MTS zona		
1.	Salomėjos Nėries vardo	88,4
2.	„Svyturys“	86,8
3.	„Aušra“	83,1
4.	Liudo Giros vardo	83,0
5.	„Tarybų Lietuva“	68,2
6.	„Socializmo keliu“	63,3
7.	„Rageliai“	62,0
8.	Karloio Požėlos vardo	60,7
9.	„Pergalė“	60,3
10.	„Žvaigždė“	50,6
11.	„Tikruoju keliu“	43,7
12.	„Stalino keliu“	38,2
13.	„Naujas gyvenimas“	33,2
14.	„Nemunėlis“	27,2
Panemunėlio MTS zona		
1.	„Atžalynas“	76,3
2.	„Jaunoji Gvardija“	76,0
3.	„Sėtekšna“	67,7
4.	„Naujoju keliu“	64,9
5.	„Už taiką“	54,2
6.	„Ateitis“	53,9
7.	Mičiurino vardo	50,1
8.	„Gegužės Pirmoji“	46,2
9.	„Artojas“	44,6
10.	„Lenino keliu“	44,6
11.	„Vyturys“	42,1
12.	„Duokis“	40,4

Rajono žemės ūkio ir paruošų skyrius

MUMS RAŠO

Muziejaus bieškant

Rokiškio kraštotyros muziejui išskirtos erdvios patalpos Kultūros rūmuose. Tačiau muziejus iki šiol labai retai lankomas. Dėl ko? Gi vien dėl to, kad norint patekti į muziejų, reikia apvaikščioti visus rūmus.

Norint patekti į muziejų, būtina nusileisti į visuomet apytamsį-pusrūšį, po to keltis visiškai tamtais laiptais ir apgraibomis ieškoti durų.

Niekur nepamatysi jokių rodyklių, kurios padėtų orientuotis. Tuo tarpu labai patogi būtų galima vaikščioti į muziejų pro duris, einančias iš kultūros namų salės. Tačiau tos durys dabar užstatytos pianinu.

Muziejaus direktorius drg. Paunksnis turi pasirūpinti, kad muziejaus lankytojams muziejaus nereikėtų ieškoti tamstiuose koridoriuose.

A. Aukštaitis

Kada, pagaliau, baigsis netvarka?

Spaudoje ne kartą buvo rašyta apie nepatenkinamą kilnojamo kino darbą Salose. Tačiau blogo žiūrovų aptarnavimo faktai tebesikartoja. Štai, lapkričio 9 dieną kino mechanikas Giriūnas leido į seansą technikum mokinius pagal sąrašą, neišduodamas bilietų. Kai finansų darbuotojai norėjo patikrinti žiūrovų bilietus, Giriūnas užprotestavo.

Salėje nebuvo palaikoma tvarka. Seanso metu buvo rūkoma, nesant kursų vadovų, technikum moksleiviai triukšmavo.

Filmas buvo demonstruojamas netvarkingai, įterpiant kadrus visai iš kito filmo, be

žurnalo. Į žiūrovų protestus mechanikas Giriūnas atsakinėjo įžeidžiančiai.

Saliečiai reikalauja iš rajono kinofikacijos darbuotojų užkirsti kelią tokiam mechaniko Giriūno elgesiui. Jie nori matyti kultūringai demonstruojamus kino filmus. Labai pageidautina, kad prieš seansus būtų supažindinama su filmo turiniu arba bent būtų skaitomos paskaitos, artimos filmo turiniui. Taip pat būtų gerai, kad technikum moksleiviams būtų rengiami atskiri kino seansai, nes dėl vietų stokos dažnai filmų negali pamatyti kolūkiečiai ir kiti gyventojai.

A. Rudokas

IŠ NEPAŠKELBTŲ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Skaitytojas drg. V. Dimka rašė redakcijai, kad Juodupės turguje pardavinėjami maisto produktai be sanitarinės kontrolės. Laiške buvo išreikštas pageidavimas įsteigti Juodupėje maisto produktų kontrolės punktą.

Redakcija kreipėsi su už-

klausimu į rajono vykdomąjį komitetą. Rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Mainelis redakcijai pranešė, kad duotas nurodymas rajono veterinarijos ligoninei atidaryti Juodupės turguje mėsos ir kitų maisto produktų kontrolės punktą.

Gerinti prekybą kaime

Kai kurios kaimo parduotuvės nenormaliai aprūpinamos plataus vartojimo prekėmis. Taip, Mainiečių parduotuvėje negalima gauti lempų, lempoms stiklų, rudeninės ir žeminės avalynės, medžiagų, elementų kišeninėms lemputėms. Panaši padėtis ir Onuškio parduotuvėje.

Nenormaliai aprūpinamas prekėmis ir „Nemūno“ fabriko kioskas. Ypač netvarkingai pristatoma duona.

Tokia padėtis yra aiškiai nenormali, ir rajono kooperatyvų vadovai turi pasirūpinti, kad kaimo parduotuvės būtų normaliai aprūpinamos maisto ir pramonės prekėmis.

V. Dimka

Liūdno perspektyvos...

„Aušros“ kolūkyje dėl blogos priežiūros perėjais metais krito daug paukščių. Kolūkio pirmininkas drg. Butkys nepasimokė iš klaidų ir šiame jų neatitaisė. Visuomeniniai paukščiai laikomi patalpoje be lubų, kiauru stogu ir nesandariomis sienomis.

Fermos vedėjas Iljušinas: — Įdomu, kelios iš jų su- lauks pavasario?..

Kijevo eksperimentinės meninės keramikos gamyklos kolektyvas 300 metų Ukrainos su Rusija susijungimo sukakties garbei ruošia masiniam išleidimui aukštos kokybės gaminius iš purpuro su Bogdano Chmelnickio portretu. Nuotraukoje: fotokeramikas V. V. Dorotovas ir liaudies kūrybos meistras dailininkė V. F. Klimenko—Žukova darbe.

N. Krylovo (TASS) nuotrauka.

Visur paskleiskime žemės ūkio pirmųjų patyrimą!

Pakeičiamieji agregatai ir mazgai traktorių remontui

Traktorių brigadų darbo analizė rodo, kad traktorių prastovėjimai dėl jų techninių gedimų ir ilgo mašinų prastovėjimo planinėje techninėje priežiūroje siekia trylika procentų. Kad to išvengtų, mūsų mašinų-traktorių stotis pastaraisiais metais, remontuodama traktorius, naudoja pakeičiamus agregatus ir mazgus, iš anksto paruoštus susidėvėjusiems pakeisti. To dėka mums pavyko žymiai pagerinti mašinų-traktorių parko darbą. Vieno 15-os jėgų traktoriaus išdirbis nuo 708 ha minkšto arimo 1950 metais pakilo iki 838 ha 1952 metais. Žymiai sutrumpėjo traktorių prastovėjimai dėl techninių kliūčių ir planinėje techninėje priežiūroje. Vieno hektaro minkšto arimo savi-kaina žymiai sumažėjo.

Suorganizavus naujai remonto darbus, galima buvo pereiti į planinį — perspėjamąjį remontą per išstisus metus.

Pakeičiamąjį agregatų ir mazgų fondą mes sudarome iš naujų atsarginių dalių, o taip pat iš detalių, pagamintų ir restauruotų mūsų dirbtuvėse bei remonto įmonėse. Per pastaruosius trejus metus įvairių markių traktoriams MTS sudarė pakeičiamąjį fondą iš 128 agregatų ir mazgų. Jų tarpe — traktoriams „STZ“ surinktos šešios bloko galvutės, keturi karbiuratoriai su tvirtinimo komplektais, keturi regulatoriai su magneto tilteliais, keturi ventiliatoriai, trys radiatoriai, keturi apšvietimo generatoriai, trys magnetai, du kuro bakai su maitinimo vamzdelių komplektais, trys įsiurbimo ir išmetimo vamzdžiai, keturi

sankabų movų komplektai, surinkti keturi varikliai, trys pavarų dėžės, trys tarpinės transmisijos su detalėmis: 99, 98, 100, 312—3130, du diferencialai su detalėmis: 111, 112—113, 114, 115, 116, 3140 ir 20 porų užlietų ir ištekintų guolių.

MTS sudaryta pakeičiamųjų agregatų ir mazgų naudojimo nomenklatura. Joje numatyta, kokie agregatai ir mazgai pakeičiami atliekant vieną ar kitą techninę priežiūrą bei remontą.

Lauko agregatai ir mazgai pakeičiami atliekant techninę priežiūrą. Nuimtieji agregatai ir mazgai restauruojami MTS dirbtuvėse, o tie, kurie reikalingi kapitalinio remonto, siunčiami į remonto įmones.

MTS dirbtuvėse nuolat veikia remonto postai su įrengtomis darbo vietomis. Čia nuolat yra trys šaltkalviai-montuotojai, šaltkalvis-lituo-tojas, šaltkalvis-skardininkas, šaltkalvis-elektrikas, kalviai, tekintojai ir dailidė-stalūs. Kiekvienam jų paskirta darbo vieta.

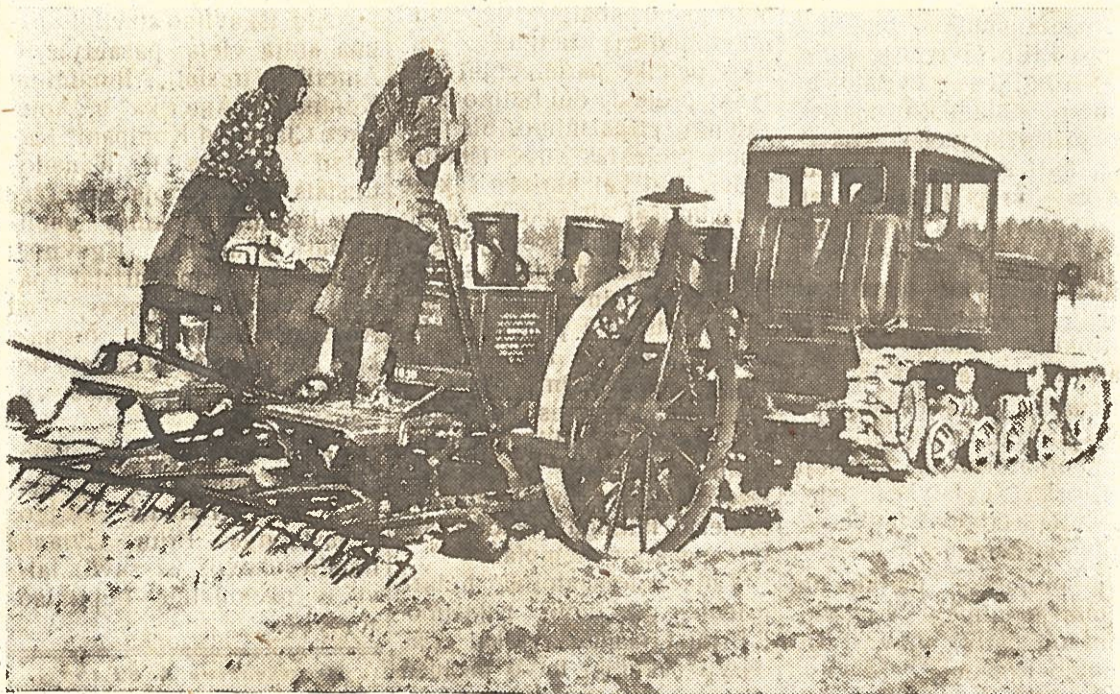
Restauruojieji agregatai ir mazgai atiduodami į MTS sandėlį. Išlaidos agregatui arba mazgui restauruoti priskiriamos tam traktoriui, nuo kurio jis nuimtas. Kiekvienam agregatui ir mazgui, nuimtiems nuo traktoriaus, sudaromas defektinis žiniaraštis ir išlaidų kalkuliacija.

Pakeičiamųjų agregatų ir mazgų taikymo traktorių remontui patyrimą gali sėkmingai panaudoti ir kitos šalies mašinų-traktorių stotys.

G. ŠEVČENKO, Stavropolio krašto Bekešovo MTS vyr. inžinierius

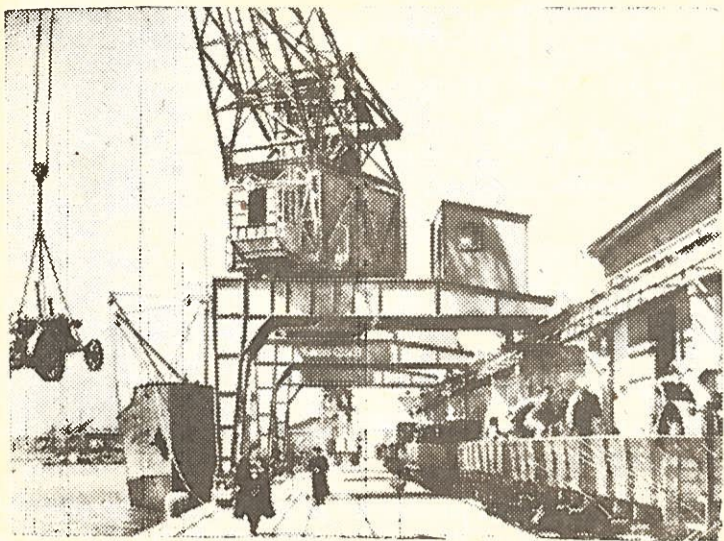
Nauja technika — žemės ūkiui!

Tarybiniai mokslininkai, bendradarbiaudami su pramonės darbuotojais, sukonstravo mašiną „SKG—4“ bulvėms sodinti kvadratinio-lizdinio būdu. Ji susideda iš 2 sujungtų sekcijų, kiekvienoje sekcijoje yra bunkeris sėklinei medžiagai, maitinimo kaušas, išėmimo aparatas ir žemę užlyginantieji mechanizmai. Mašinoje įrengti specialūs noragai su lizdus padarančiais įtaisymais ir mazgų gaudytojais. Vikšrinis traktorius velka bulvių sodinimo mašiną „SKG—4“ išilgai nutiestos per lauką matuojamosios vielos su mazgais, kurių nuotolis vienas nuo kito yra lygus tarpui tarp duobučių. Kabindamasis už mazgo, automatas pradeda veikti. Bulvės sodinamos iš karto keturiose eilutėse. Sodinant bulvių gumbus, specialus aparatas kartu įberia į dirvą mineralines granuliuotas trąšas. Kvadratinis-lizdinis sodinimo būdas įgalina įdirbti bulvių pasėlių tarpueilius skersai ir išilgai traktoriais, nepanaudojant rankų darbo. Nuotraukoje: bulvės sodinamos bulvių mašina „SKG—4“.

E. Jevzerichino nuotrauka. (TASS—ELTA).

Bulgārijas Liaudies Respublikoje

BULGARIJAS LIAUDIES RESPUBLIKA. Stalino miesto uoste
• iškraunami traktoriai, prisiųsti iš Tarybų Sąjungos.
TASS'o spaudos klišė.

Prieš Prancūzijos demokratų persekiojimą

PARYŽIUS, XI. 14 d. (TASS). Laikraščio „Jumanite“ pranešimu, advokatai Marselis Ero ir Marselis Vilaras nusiuntė Paryžiaus karo tribunolo teismo tardytojui Mišellui laišką, kuriame jie reikalauja panaikinti potvarkius dėl Visuotinės darbo konfederacijos generalinio sekretoriaus Benua Frašono ir kitų demokratiškos organizacijų vadovų suėmimo.

Šis reikalavimas motyvuojamas tuo, kad Nacionalinis susirinkimas jau pripažino, jog reikalavimas atimti parlamentinę neliečiamybę iš deputatų - komunistų Žako Diuklo, Etjeno Fažono, Fransua Biju ir Raimono Giujo yra „nerimto pobūdžio“.

Yra žinoma, kad Benua Frašonui ir kitiems demokratiškos organizacijų vadovams buvo pateiktas tas pats kaltinimas „pasikėsimu į valstybės išorinį saugumą“, kuris buvo pateiktas deputatams-komunistams.

Agentūros Frans Pres pranešimu, Prancūzijos organizacija „Žmogaus teisių lyga“ paskelbė komunikatą, kuriame ji reikalauja, kad ryšium su Nacionalinio susirinkimo atsisakymu atimti parlamentinę neliečiamybę iš deputatų-komunistų, o taip pat „vardan visų piliečių lygybės prieš įstatymą“ būtų nutrauktas kaltinamųjų, kurie neturi parlamentinės neliečiamybės, persekiojimas toje pat byloje. (ELTA).

Mao Cze-dunas priėmė KLDK vyriausybines delegacijas

PEKINAS, XI. 14 d. (TASS). Agentūros Sinchua pranešimu, Kinijos Liaudies Respublikos Centrinės liaudies vyriausybės pirmininkas Mao Cze-dunas vakar priėmė Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos vyriausybines delegacijas, kurią sudaro KLDK ministrų kabineto pirmininkas maršalas Kim Ir Senas, Korėjos Darbo partijos CK pirmininko pavaduotojas Pak Den Ai, KLDK ministrų kabineto pirmininko pavaduotojas Chon Men Chi, KLDK užsienio reikalų ministras Nam Iras, valstybinės plano komisijos pirmininkas Ten Diun Tchiakas, finansų ministras Jun Gon Chymas, geležinkelių ministras Kim Che Ilis, komunalinės statybos ministras Čžu Chvan Sobas, KLDK laikinasis reikalų patikėtinis Kinijoje Še Čuras,

Ministrų kabineto pirmininko sekretorius Cha Jan Čunas.

Pasikalbėjime dalyvavo KLDK Centrinės liaudies vyriausybės pirmininko pavaduotojai Čžu De, Liu Šao-ci, Gao Ganas; Valstybinės administratyvinės tarybos premjeras ir užsienio reikalų ministras Čžu En-lajus; Valstybinės administratyvinės tarybos premjero pavaduotojai Čen Junis ir Den Siao-pinas; finansinio-ekonominio komiteto pirmininko pavaduotojas ir užsienio prekybos ministras Je Czi-čžuanas; užsienio reikalų ministro pavaduotojas Li Kenunas; KLDK laikinasis reikalų patikėtinis Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje Kan Je-tao.

Pasikalbėjime taip pat dalyvavo TSRS Laikinas reikalų patikėtinis Kinijos Liaudies Respublikoje V.V. Vasokovas. (ELTA).

Robinas Hudus — uždraustas

NIUJORKAS, XI. 14 d. (TASS). Amerikos cenzoriai priskyre prie „ardomųjų elementų“ anglų liaudies baladžių ir padavimų didvyri Robiną Hudą.

Kaip praneša agentūros Junaited Pres korespondentas iš Indianopolio, Indijanos valstijos įgaliotinis švietimo klausimams gavo iš Indijanos valstijos vadovėlių komisijos reikalavimą — pašalinti iš mokyklų visus vadovėlius, kuriuose minimas Robinas

Hudus. To pareikalavo vadovėlių komisijos vadovė Uait, kuri priskyre Robiną Hudą prie „komunistų“, nes, pareiškė Uait, „jis plėsdavo turtinguosius ir padėdavo vargdiečiams“.

Kartu Uait pareikalavo pašalinti iš vadovėlių visokius užsiminimus apie veiklą tūkšimais, net jeigu šią veiklą vykdo kvakeriai (religinė pacifistinė organizacija).

(ELTA).

Streikai Italijoje

ROMA, XI. 14 d. (TASS). Kaip praneša laikraštis „Unita“, visoje Italijoje plinta darbo žmonių protesto judėjimas prieš darbo ir socialinio aprūpinimo ministro Rubinacio ketinimą pakviesti fašistų „profsąjunginę“ organizaciją „Italijos darbo žmonių nacionalinių profsąjungų konfederaciją“ — dalyvauti derybose dėl darbo užmokesčio pakėlimo pramonės darbo žmonėms.

Protesto streikai buvo paskelbti daugelyje Romos, Neapolio, Florencijos ir kitų miestų žmonių.

Italijos Visuotinė darbo konfederacija (IVDK) iš visų Italijos vietų gauna darbo žmonių telegramas, kuriuose jie reikalauja užkirsti kelią bet kuriems mėginimams grąžinti fašistus. (ELTA).

SNO sekretoriats

NIUJORKAS, XI. 14 d. (TASS). SNO sekretoriats perdavė paskelbti spaudoje SNO generalinio sekretoriaus Hamaršeldo pranešimą Generalinei Asamblėjai klausimu dėl sekretoriato organizacijos. Šiame pranešime Hamaršeldas prašo teisės pakeisti sekretoriato struktūrą, siekiant išplėsti generalinio sekretoriaus administracines ir politines funkcijas. (ELTA).

Eizenhaueris atvyko į Kanadą

OTAVA, XI. 14 d. (TASS). Vakar į Otavą atvyko JAV prezidentas Eizenhaueris, senatoriaus Lodžo lydintis.

(ELTA).

KAPITALO ŠALYSE

BRITŲ GVIANA

(INFORMACIJA)

Pietų Amerikos žemyno šiaurės-rytų dalyje yra Anglijos kolonija Britų Gviana. Neseni įvykiai šioje šalyje patraukė viso pasaulio dėmesį.

Norint geriau suprasti ten vykstančių įvykių prasmę, reikalinga prisiminti kai kuriuos istorinius, geografinius, ekonominius ir politinius duomenis apie šią šalį.

1814 metais Anglija išstūmė Olandiją iš jos trijų kolonijų — Esekujbo, Demeraro ir Berbaiso. 1831 metais šios kolonijos buvo sujungtos į vieną koloniją bendru Britų Gvianos pavadinimu. Britų Gvianos teritoriją sudaro 232 tūkstančiai kvadratinų kilometrų, o gyventojų — apie pusę milijono. 42 procentai gyventojų yra išeiviai iš Indijos, 38 procentai — negrai, 12 procentai — mulatai, 4 procentai — europiečiai. Vietiniai gyventojai — indėnai — sudaro tik apie 3 procentus. Tai europinių kolonizatorių vykdyto indėnų naikinimo ir jų išmirimo išdava. Šalies gyventojai daugiausiai verčiasi žemės ūkiu, augina daugiausiai cuk-

rašvendres ir ryžius. Britų Gvianos žemės gelmės turtingos boksitų, aukso, deimantų ir kitų vertingų iškasenų ištekliais.

Ilgamžis kolonizatorių viešpatavimas sulaukė ekonominį Britų Gvianos vystymąsi, paverė ją vien pigios žaliavos ir pigių darbo rankų tiekėja. Užsienio monopolijos pusdykiai išveža iš šalies jos turčius — cukrų, boksitus, auksą, deimantus, gaudami iš to didžiulius pelnus. Tuo tarpu cukrinių plantacijų ir rūdinių darbininkai priversti dirbti už elgetišką darbo užmokestį, kurio neužtenka net ir tam, kad būtų galima sudurti galus su galais.

Vargingoje padėtyje yra ir Britų Gvianos valstiečiai-fermeriai. Šalyje apsėjama mažiau negu pusė procento visos teritorijos, didžiuliai tinkamos dirbti žemės masyvai dirvonuoja, o fermeriai kenčia dėl žemės stokos, jie priversti vergiškomis sąlygomis nuomoti žemę iš dvarininkų, įbristi į skolų vergovę ir t. t.

Tačiau Britų Gvianos liaudis nesitaikstė su savo ver-

giška dalia ir nenuilstamai kovojo už nacionalinį išsivadavimą, kuris įgavo ypatingai platų užmojį po antrojo pasaulinio karo. Daugelyje pramonės šakų buvo sukurtos profsąjungos, kurios aktyviai išstoja už darbo žmonių reikalavimų patenkinimą. 1950 metais buvo sukurta Liaudies pažangioji partija, kuri vadovauja visų patriotinių šalies jėgų kovai už nacionalinį išsivadavimą, už plačiųjų liaudies masių gyvenimo sąlygų pagerinimą.

Išsivadavimo judėjimo augimo Britų Gvianoje įbanga Anglijos vyriausybė šių metų balandžio mėnesį buvo priversta įvesti konstituciją, kuri suteikė gyventojams kai kurias apribotas teises. Pagal šią konstituciją šalyje buvo įsteigtas parlamentas, sudarytas iš dviejų rūmų — žemųjų — arba Susirinkimo rūmų, kuriuos sudaro 24 renkami ir 3 skiriami nariai, o taip pat spikeris (pirmininkas), kurį skiria gubernatorius, ir aukštųjų rūmų, arba Valstybės tarybos, kurią sudaro 9 gubernatoriaus skiriami nariai.

Jau pirmuose parlamento rinkimuose laimėjo Liaudies pažangioji partija, gavusi Susirinkimo rūmuose 18 vietų

iš 24. Britų Gvianoje buvo sudaryta demokratinė vyriausybė, kuri išvystė kovą už šalies nepriklausomybę. Demokratinės jėgos, kurioms vadovauja Liaudies pažangioji partija, pareikalavo peržiūrėti konstituciją, likviduoti Valstybės tarybą ir pašalinti iš Susirinkimo rūmų tris skiriamus narius. Liaudies pažangioji partija išstojo taip pat už nacionalizavimą stambiųjų cukrinių plantacijų, kurios daugiausia priklauso užsienio bendrovėms.

Rugsėjo pabaigoje deputatai nuo Liaudies pažangiosios partijos pateikė parlamentui įstatymo projektą dėl būtino profsąjungų pripažinimo. Šis įstatymo projektas buvo iškeltas todėl, kad kai kuriose šakose įmonininkai atsisako pripažinti darbo žmonių profsąjungas. Tačiau gubernatoriaus skiriamas Susirinkimo rūmų pirmininkas atsisakė pateikti įstatymo projektą. Protestuodami visi Susirinkimo rūmų nariai nuo Liaudies pažangiosios partijos paliko posėdį. Britų Gvianos sostinėje Džordžtaune įvyko masinis protesto mitingas. Padėtis šalyje pasidarė įtempta.

Tada kolonizatoriai nutarė griebtis ginkluoto įsikišimo. Britų Gvianą „tvarkai padaryti“ skubiai buvo pasiųsti

karo laivai su kariuomene. Tuo pat metu Anglijos vyriausybė priėmė nutarimą sustabdyti veikimą konstitucijos, kuri buvo jos pačios įvesta Britų Gvianoje. Anglijos gubernatorius nušalino teisėtai buvusią ten demokratinę vyriausybę, įvedė nepaprastą stovį, pradėjo vykdyti represijas prieš Liaudies pažangiosios partijos veikėjus.

Reakcinę Anglijos vyriausybės politiką aktyviai remia Amerikos imperialistai. Reikalas tas, kad Britų Gviana boksitų išgavimo atžvilgiu užima antrą vietą pasaulyje, o Amerikos trestai „Aliuminium Kompani of Amerika“ ir „Ameriken Cianamid Kompani“ kartu su Anglijos ir Kanados trestais kontroliuoja šioje šalyje boksitų, iš kurių gaminamas aliuminis, išgavimą. Todėl JAV imperialistai padėjo visas pastangas, kad Anglijos valdžios organai kuo greičiausiai nušalintų demokratinę Britų Gvianos vyriausybę.

Tačiau nei Anglijos kolonizatorių represijos, nei Amerikos imperialistų intrigos nesustabdys Britų Gvianos liaudies kovos už savo laisvę ir nacionalinę nepriklausomybę.

Redaktorius A. STAŠYS